

ЛАЗАРЕВ А. А.,

кандидат юридичних наук, доцент
*(Київський університет
інтелектуальної власності та права
Національного університету
«Одеська юридична академія»)*
ORCID ID: 0009-0006-2200-0425

БОРОДІН І. Л.,

доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри адміністративного
права, інтелектуальної власності
та цивільно-правових дисциплін
*(Київський університет
інтелектуальної власності та права
Національного університету
«Одеська юридична академія»)*
ORCID ID: 0000-0002-1874-3238m

ГЛОБЕНКО І. О.,

доктор філософії у галузі знань «Право»,
доцент кафедри адміністративного
права, інтелектуальної власності
та цивільно-правових дисциплін
*(Київський університет
інтелектуальної власності та права
Національного університету
«Одеська юридична академія»)*
ORCID ID: 0000-0002-3058-521X

УДК 342.951

DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2024.4.65>

**ЮРИДИЧНА АНГЛІЙСЬКА МОВА В ПУБЛІЧНОМУ АДМІНІСТРУВАННІ:
ГЛОБАЛЬНА ТА ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ**

У статті висвітлено багатогранний європейський досвід публічного адміністрування із застосування юридичної англійської мови, що ґрунтується на чітко визначеній мовній політиці, яка вмело поєднує законодавче забезпечення із правореалізацією. У сучасному світі, сповненому невідпинних глобалізаційних процесів, національні дискурсивні простори інтегруються в багатокультурні структури, що загострює питання збереження мовної та культурної ідентичності, утвердження національної самобутності та глибокого наукового осмислення принципів публічного адміністрування через призму англійської мови. Володіння англійською мовою, як мовою міжнародного діалогу та співпраці, має фундаментальне значення для публічного адміністрування, особливо з огляду на важливість опанування військовослужбовцями Збройних сил, інших сил безпеки і оборони України Західної військової технікою, зброєю, озброєнням та відновлення зруйновані інфраструктури, закладів освіти, науки, культури,

підприємств та приватного житла від наслідків російсько-української війни. В цих аспектах англійська відкриває широченні горизонти для здобуття міжнародної допомоги, укладання партнерств і зміцнення співпраці, що критично необхідні для відродження та стрімкого відповлення та подальшого розвитку незалежної держави України в сім'ї європейських та інших демократичних народів. Це володіння дозволяє прямий діалог із провідними глобальними структурами, серед яких міжнародні організації, донори та іноземні уряди, і надає українським громадянам можливість представляти інтереси своєї держави на міжнародній арені, відстоювати підтримку, а також долучатися до глобальних мереж експертних знань і ресурсів. В статті узагальнено, що значення юридичної англійської в адміністративній діяльності України не просто важливе – воно є стратегічно незамінним у контексті формування нової реальності для держави.

Ключові слова: адміністративні послуги, верховенство права, виконавча діяльність, громадянське суспільство, державна мова, євроінтеграція, глобалізація, ідентичність, інститут англійської мови, метод контролю, мовна політика, нормативне врегулювання, наука, оборона Вітчизни, освіта, переконання та примусу, публічно-правові відносини, публічне адміністрування, розпорядка діяльність.

Lazarev A. A., Borodin I. L., Hlobenko I. O. Legal English in public administration: global and European integration

The article highlights the multifaceted European experience in public administration with the application of legal English, which is based on a clearly defined language policy that skillfully combines legislative provision with legal implementation. In today's world, filled with relentless globalization processes, national discursive spaces are integrating into multicultural structures, which intensifies the issues of preserving linguistic and cultural identity, affirming national uniqueness, and deeply understanding the scientific principles of public administration through the lens of the English language. Proficiency in English, as the language of international dialogue and cooperation, holds fundamental significance for public administration, especially considering the importance of mastering Western military equipment, weaponry, armaments, and the restoration of destroyed infrastructure, educational, scientific, cultural institutions, enterprises, and private housing from the consequences of the Russo-Ukrainian war. In these aspects, English opens vast horizons for obtaining international aid, establishing partnerships, and strengthening cooperation, which are critically necessary for the revival, rapid recovery, and further development of Ukraine as an independent state within the family of European and other democratic nations. This proficiency enables direct dialogue with leading global structures, including international organizations, donors, and foreign governments, and provides Ukrainian citizens with the opportunity to represent the interests of their state on the international stage, advocate for support, and connect to global networks of expert knowledge and resources. The article summarizes that the importance of legal English in Ukraine's administrative activity is not just significant – it is strategically indispensable in the context of shaping a new reality for the state.

Key words: administrative services, civil society, defense of the fatherland, education, euro integration, globalization, identity, institute of English language, language policy, law supremacy, normative regulation, public administration, public law relations, regulatory activity, scientific knowledge, state language, teaching methods, value-based beliefs.

Вступ. У сучасному глобалізованому світі відбувається трансформація та інтеграція національних дискурсивних просторів у мультикультурні, саме тому питання мовної та культурної самоідентифікації, національної ідентичності, наукове розуміння принципів публічного адміністрування використання англійської мови є дуже важливими. Значення володіння англійською мовою в публічному адмініструванні неможливо переоцінити, особливо в контексті зусиль з відновлення України та міжнародного співробітництва під час і після російсько-української війни. Англійська мова, яка є мовою міжнародного спілкування, відкриває безліч можливостей для міжнародної допомоги, партнерства та співпраці, які необхідні для відновлення та розвитку незалежної держави. Це передбачає пряму взаємодію з глобальними структурами, включаючи міжнародні організації, донорів та іноземні уряди, дозволяє українським громадянам представляти потреби своєї країни, вести переговори про підтримку та підключатися до глобальних мереж експертних знань і ресурсів.

Стан опрацювання теми наукової роботи. До окремих аспектів аналізованої проблематики звертали свою увагу, як вітчизняні так і зарубіжні вчені, а саме, В. Авер'янов, У. Аммон, А. Берлач, О. Богуславська, І. Глобенко, Р. Доусон, О. Костенко, І. Маріка, С. Мірошніченко, Т. Міщенко, С. Стеценко, О. Терещук, К. Франц-Людвіг, Е. Шохамі та ін. Проте безпосередньо проблема публічного адміністрування використання англійської в Україні не була предметом їх наукового аналізу.

Постановка завдання. Метою статті є виявити й узагальнити європейський досвід публічного адміністрування використання юридичної англійської мови.

Результати дослідження. Договори ЄС не акцентують увагу на мовному питанні. Римський договір 1957 року обмежується делегуванням Раді міністрів завдання розробки правил, що регулюють мови установ. Ці правила, прийняті в 1958 році, стверджують, що коли нова країна приєднується, її офіційна мова стає офіційною та робочою мовою інституцій Співтовариства [1]. Дані правила застосовувалися автоматично при кожному новому приєднанні. Мовні механізми застосовуються в повному обсязі до обігу офіційних документів, тобто документів, прийнятих органами прийняття рішень, які перекладаються на офіційну мову кожної з держав-членів перед тим, як поширюватися в них. Вони також застосовуються, хоч і по-різному, до політичного представництва в Раді (представники національних урядів) і в Парламенті. На мовну службу виділяються значні ресурси. Однак лінгвістичні правила не застосовуються до внутрішньо корпоративних комунікацій, які регулюються правилами процедури, що віддають перевагу двом основним мовам спілкування: англійській та французькій. Німецька мова зазвичай визначається як третя мова, але використовується замало.

Французька мова продовжувала домінувати у внутрішніх комунікаціях установ з моменту їх заснування в 1950-х роках до середини 1970-х років. Англійська мова була введена як мова спілкування в 1970-х роках. Дослідження, проведені на той час, підкреслювали перевагу французької мови [2, 3, 4].

Найпоширеніші причини полягають у тому, що французька мова була найбільш поширеною мовою в шести країнах-засновниках, що Сполучене Королівство не було членом Шістки і що основні інститути знаходилися в Брюсселі та Люксембурзі. Також і такі фактори, як сильне представництво франкомовних (бельгійців, французів та люксембуржців) в адміністрації та французькі інвестиції в забезпечення постійного використання французької мови.

Введення англійської мови як мови спілкування більше збігається зі зростанням її впливу на міжнародне спілкування в Європі, ніж із приєднанням Сполученого Королівства та Ірландії у 1973 році. Спочатку англійська мова використовувалася у таких секторах, як економіка, технології та наука.

Дослідження 1991 року показало, що для спілкування між собою 63% посадових осіб Європейської Комісії використовували французьку мову та 33% англійську [5]. Проте для контактів з посадовими особами або експертами з держав-членів цифри були такими: 22% французька та 31% англійська для усного спілкування та 6% французька та 59% англійська для письмового спілкування. Європейська комісія має дедалі більшу кількість адміністративних

та управлінських обов'язків: єдиний ринок, загальна сільськогосподарська політика, програми. Ці області комунікації зазвичай виходять за рамки офіційних мовних угод і навіть внутрішніх угод держав-членів. Це також відбувається у випадку із зустрічами експертів: установи організують близько 4000 зустрічей щороку, 75% з яких не мають синхронного перекладу. Багато звітів замовляються у консультантів, яких зазвичай просять працювати англійською. Програми також зазвичай проводяться англійською мовою. Для відносин із країнами, які не є членами, французька мова використовується з франкомовною Африкою, іспанська - з Латинською Америкою, а англійська - із значною частиною світу. Відносини із установами окремих держав зазвичай ведуться мовами цих держав. Однак через час, необхідний для перекладу, основні тексти, звіти експертів і консультантів часто поширюються у тому вигляді, в якому вони були складені, французькою та англійською мовами.

Особливість юридичної англійської мови можна розділити на дві категорії: те, що стосується юридичної лексики, і те, що стосується синтаксису.

Юридичну лексику можна поділити на три типи: а) технічна термінологія, тобто слова, що належать саме до юридичного контексту («відволікання», «судовий процес», «відшкодування», «аліменти», «змова»); б) терміни, значення яких в юридичному контексті відрізняються від того, яке вони мають у загальноживаній мові мовою, також звані «субтехнічними» або «напівтехнічними термінами» (наприклад, «action» у значенні «позов» або «розгляд», «послуга» - «повідомлення», «рука» - «підпис» тощо); в) загальні терміни, які використовуються в юридичному контексті, такі як «крадіжка», «свідок», «суддя» тощо [6, с. 6].

Деякі технічні слова та/або вирази походять з інших мов, або в оригінальній або адаптовані до англійської вимови, написання чи структури. Це можуть бути латинізми, як в оригінальній формі (наприклад, «prima facie», «bona fide»), так і в оригінальній формі («prima facie», «bona fide»), адаптовані англійською мовою («abscond», «insolvent») або прямі переклади з латинських виразів (наприклад, «остання воля» (ultima voluntas), «тягар доказування» (onus доказування) (onus probandi). Також є слова французького походження, деякі з яких були запозичені безпосередньо, як-от «форс-мажор» тощо, тоді як інші були перекладені безпосередньо, як-от як «під страхом» (sous peine de), або «визнати себе винним» (plaider coupable), а інші були адаптовані (наприклад, «рятування», «буксирування» або «простій»).

Загалом, лексика юридичної англійської мови характеризується великим ступенем офіційності. Частково це зумовлено з високою частотою вживання термінів грецького або латинського походження, але також і з деякими специфічними особливостями, а саме: а) архаїзми та формальні вирази: «в той час як», «показує», «свідчить» тощо; б) складні прийменники: «в силу» (замість «завдяки»), «у випадку» (замість «якщо»), «відповідно до» (замість «згідно»), «беручи до уваги» (замість «з огляду на») тощо; с) біноміальні або мультиноміальні вирази, тобто комбінації двох або більше елементів зі схожим значенням, наприклад, «дія або бездіяльність», «порада або згода», за подібним значенням, наприклад, «згідно з або відповідно до», «залишок» або «заповідати», «дарувати, придумувати і заповідати»; складні прийменники і прислівники, такі як «herein» (у значенні «у цьому документі» або «згаданий тут»), «hereby» («цим документом») або «thereafter» («після цього, в майбутньому»); г) вибір слів, що належать до вищого регістру, наприклад, «додавати» «вважати», «прискорити» («пришвидшити») або «ініціювати/розпочати»; д) номіналізація, тобто використання іменників замість дієслів, іноді шляхом перетворення дієслів в іменники («to study» - «a study») або шляхом деривації (додаванням суфікса, наприклад «-ism», «-tion», «-ure», серед інших); ф) постмодифікація, яка є результатом номіналізації, при якій ряд елементів слідує за іменником для більшої точності або з метою уникнення двозначності, як-от: «on the payment to the» - власнику загальної суми будь-якої частини орендної плати, що залишилася несплаченою до цього часу зарезервованої та узгодженої до сплати, а також додаткової суми в розмірі десять гривень» [6, с. 7].

Існують також деякі специфічні особливості, що характеризують англійський синтаксис і структуру речення, які включають наступне: а) лексичний повтор як механізм відсилення; замість «it», «this» або будь-якого іншого займенника, юридична англійська мова надає

перевагу використанню конкретних слів, таких як «the aforesaid» або «the aforementioned», або просто повторювати слова, наприклад, «The Scope of the Disclosure Duty under SEC Rule 14e-3, незалежного положення, що забороняє інсайдерську торгівлю у зв'язку з тендерними пропозиціями [7]. Конгрес ще більше посилив ці торгові обмеження, надавши Комісії з цінних паперів та бірж повноваження вимагати потрійного штрафу відповідно до Закону про санкції за інсайдерську торгівлю від 1984 року [8]. Це законодавство надає SEC право базувати примусові дії на будь-якій визнаній теорії обмеження інсайдерської торгівлі»; б) довгі та складні речення з кількома рівнями підрядності, які дуже рідко зустрічаються в загальноживаній англійській мові: «It will be your duty, when the case is submitted to you, to визначити на основі доказів, допущених до розгляду справи, застосовуючи до них норми права, що містяться в інструкціях, наданих судом, визначити, чи винен підсудний у вчиненні інкримінованого йому у вчиненні правопорушення, в якому його звинувачують»; в) часте використання пасиву, щоб підкреслити результат дій, а не їхніх виконавців (наприклад, «Справа була чітким підтвердженням того, що необхідно враховувати конкретні обставини, за яких були здійснені обставини, за яких здійснювалися орендні платежі»); г) використання таких сполучників, як «тоді як», «за умови, що», «коли» (наприклад, «Коли відсутність нагляду або контролю з боку фізичної особи, зазначеної в пункті 1 нагляду або контролю з боку фізичної особи, зазначеної в пункті 1, уможливила вчинення адміністративних правопорушень»); е) пропуск відносного займенника та відповідної форми дієслова «бути» («всі права та засоби правового захисту [які] доступні забезпеченій стороні»); ф) тенденція уникати заперечної частки «не», наприклад, через використання «ніколи», «unless», «except», «fail to» або негативних префіксів, таких як «un-»; г) використання прийменників, відокремлених від доповнень, як-от: «відстеження та виявлення доходів, одержаних злочинним шляхом, або іншого майна, пов'язаного зі злочинністю» або «незаконне виготовлення та обігу вогнепальної зброї»; h) використання підрядного способу, який дуже рідко вживається в повсякденній мові, за винятком деяких усталених виразів. В юридичній англійській мові підрядний спосіб вживається після таких дієслів, як «просити», «радити», «наказувати», або «рекомендувати» (наприклад, «Навіть якщо хтось може мати право на неформальне слухання, ми рекомендували, щоб він відвідав офіційне слухання»), після прикметників на кшталт «важливий», «суттєвий», «доцільно» або «вкрай важливо» (наприклад, «Але навіть якщо він не є взірцем етикету в залі судових засідань, вкрай важливо, щоб йому була надана можливість представити свою позицію суду»), після деяких іменників («Існує також рекомендація, щоб Рада збиралася щотижня» або «Існує необхідність терміново знайти фінансування»); і) використання умовних речень з інверсією, як-от: «Кожна Сторона може передбачити, що єдиною умовою є те, що поведінка становила б основний злочин, якби вона мала місце на національному рівні» або «Суд підійшов до розгляду позову за правом ЄС на підставі того, що принципи Договору про асоціацію з ЄС Договірні принципи ЄС забезпечили б основу для позову, якщо б договір був таким, що підпадав би під дію тієї чи іншої Директиви, якби не був концесією» [6, р. 8].

Лексику права Європейського Союзу також можна поділити на три окремі типи: а) однослівні, двослівні та багатослівні фрази, що використовуються в первинному та вторинному законодавстві ЄС, багато з яких мають конкретні визначення: «апеляція», «заявник», «оцінювач», «шукач притулку», «суд країни походження», «кредитор», «боржник», «особа, яка несе батьківську відповідальність», «аліментні зобов'язання/стягнення», «право на доступ до суду», «права опіки», «третя держава», «незаконне переміщення або утримання»; б) напівтехнічні терміни або слова, значення яких у юридичному контексті є унікальним або відмінним від значення, що передаються мовою загального призначення, наприклад «доступ», що означає «право забрати неповнолітнього в місце, відмінне від його/її звичайного місця проживання»; «приєднання» означає «вступ/приєднання до ЄС як держави-члена»; «суб'єкт» означає «сторона»; «рішення» означає «постанова, ухвала»; «неявка» - процесуальний термін, що означає «неявку до суду»; «посилений контроль» - «посилення контролю за дотриманням неявки до суду»; «порушення прав» означає «порушення основоположних

прав людини щодо особи, яка шукає притулку»; «послуга» означає «передача документів або повідомлення»; с) спільну юридичну термінологію юридичної англійської мови та англійської мови права людини ЄС, таку як «діяння», «викрадення» (зазвичай стосовно дітей), «скасування», «втеча», «вносити рішення», «захист», «аліменти», «бенефіціар», «тягар доказування», «позов», «позивач», «згода», «відповідач», «наклеп», «делікт», «забезпечувати», «відшкодування», «неплатоспроможність», «розстрочка», «суддя», «юрисдикція», «правова допомога», «ліквідатор», «сторона»; «батьківська відповідальність», «делікт», «ліквідація», «позивач», «позовні вимоги», «підписанти», «підтримати», «вердикт» [6, с.9].

Юридична англійська мова ЄС також включає технічні слова та/або вирази з інших мов. Це можуть бути прямі запозичення в оригінальній формі та значенні або адаптовані до англійської мови права ЄС зі змінами у вимові, написанні або формі. Приклади включають латинські терміни в їх оригінальній формі, такі як: «actus reus» означає «винне/злочинне діяння, вчинене здійснене особою (особами), яке, у разі доведення, тягне за собою відповідальність»; «ad litem» - «тимчасове призначення на час розгляду справи»; «forum conveniens» - «найзручніший суд», «найбільш підходящий суд для вирішення спору»; «forum necessitatis» означає «правило, яке гарантує, що якщо жоден суд держави-члена не має юрисдикції, то суди держави-члена можуть, як виняток, розглядати справу, якщо провадження не може бути обґрунтовано розпочато в третій державі, з якою у третій державі, з якою тісно пов'язаний спір»; «lex loci delicti commissi» означає «місце, де було вчинено делікт, правопорушення або заподіяно шкоду»; «lis pendens» тобто «позов або повідомлення про позов, що розглядається, коли будь-який інший суд, окрім суду, який розглядав справу першим, зупиняє розгляд справи доти, доки не буде прийнято рішення про її розгляд, повинен зупинити розгляд справи до встановлення юрисдикції першого суду»; «mens rea», тобто «винний розум», «умисне вбивство»; «mutatis mutandi», тобто «зміни там, де потрібні зміни»; “negotiorum gestio” – «ведення справ від імені іншого»; «nemo tenetur se ipsum accusare», що означає «ніхто не повинен звинувачувати сам себе»; «pro tanto» означає «лише до певної міри»; «ratione materiae» означає «визначення компетенції на основі предмету спору»; «ratione personae» - «імунітет, що надається особі не за вчинене діяння, а за якості особи-правопорушника таких як посадовий ранг або інші»; «res judicata» або «справа, яка була вирішена судом і, отже, не підлягає оскарженню»; «status quo» або «статус-кво» - «статус особи, яка не підлягає оскарженню»; «status quo ante» означає «у попередній ситуації»; b) Інтегровані терміни латинського походження, що мають різне значення у мові загального вжитку, як-от: (i) «стверджувати» означає «стверджувати» (лат. ex + litigare, «виправдовувати в суді»); «асесор» означає «особа, яка має повноваження діяти як юридичний помічник судді» (лат. assessor), що означає особу, яка має право діяти як юридичний помічник магістрату або судді» (лат. assidere - «сидіти поруч»); «інститут» - «встановлений закон» (лат. institutus - «встановлювати»); «петиція» - «право формулювати прохання» (лат. petitionem – «вимога»); «позовна давність» - «строк, після закінчення якого борг або злочин не підлягає примусовому стягненню» (лат. praescribere, «наказувати»); (ii.) слова, що починаються з латинського префіксу «re», що означає «назад до початкового місця; знову, заново, ще раз», як-от «реквізиція» - «офіційний міжурядовий запит про повернення злочинця або втікача» (лат. requisitionem – «вимога») «повернення» - «направлення справи до суду нижчої інстанції з вказівкою про перегляд», «повернення під варту» (лат. remand – «повернення під варту»); в) інтегровані терміни та словосполучення латинського походження з однаковим значенням, але незвичним або специфічним вживанням: «згода» - «погоджуватися або підкорятися пасивно, без протесту» (лат. acquiescere – «мовчати»); «консенсус» - «погоджуватися» (давньофранц. «зберігати спокій»); «протидія» означає «протидіяти», «компенсувати» (давньофранцузьке countre, «протидіяти» + valoir «цінність», від латинського valere, «бути сильним»); «набувати чинності», що означає «набувати чинності як закон» (лат. vigēre - «існувати», «мати життя»); «бездоганний», у значенні «без грошей або багатства» (лат. pecūniōsus, «який не має грошей»); «нездоровий» «шкідливий для здоров'я» (лат. insalubris – «нездоровий»); «недоторканий» - «цінність (наприклад, права людини); «ратифікація» - «процес методичного обґрунтування»

(лат. *ratiocinationem*, «дія або процес міркування, обчислення») [6, с. 10].

Здебільшого лексика англійської мови права ЄС порівняно з юридичною англійською характеризується дещо нижчим рівнем офіційності. Частково це пов'язано з обмеженим використанням запозичень з латинської мови та ретельним підбором слів тими, хто в мультикультурному, багатомовному контексті, такому як ЄС, мають повноваження розробляти та перекладати законодавчі акти (первинне право: договори; вторинне право: рекомендації, рішення, директиви) з 3 робочих мов (англійської, французької, німецької) на 24 «офіційних» мов ЄС, 6 «напівофіційних» мов (каталонська, галісійська, баскська, шотландська гельська, валлійська) та за необхідності, на 7 «основних мов іммігрантів ЄС» (арабська, берберська, китайська, індустська, російська, турецька, хіндустанська, валлійська, турецька, урду).

Висновки. Англійська не є обов'язковою наднаціональною мовою. Але є тенденція зробити її такою. Це дуже чітко простежується в інститутах ЄС. У багатьох інших органах інституційного співробітництва, які виникають у Європі, виявляється, що використання цієї мови вважається автоматичним, хоча жодного іншого способу спілкування не було досліджено. Так, у Eurocorps (міжурядовому органі військового співробітництва) у Страсбурзі спілкування, не пов'язане з командуванням військами, зазвичай здійснюється на англійській мові, хоча це питання фактично ніколи не обговорювалося. Взагалі, саме англійська мова використовується при адмініструванні програм допомоги та сприяння країнам Центральної та Східної Європи. Англійська мова має особливий статус у міжнародних операціях у колишній Югославії. Як зазначала Грет Халлер, посол і посередник у Боснії, на основі свого досвіду там, ніхто не слухає, що ви говорите, якщо ви не розмовляєте англійською, тому що англійська - мова влади, і, говорячи іншою мовою, ви показуєте, що у вас немає влади [9]. Тому розумно припустити, що тенденція використовувати англійську як *lingua franca* мотивована не лише практичними міркуваннями.

Список використаних джерел:

1. EEC Council: Regulation No 1 determining the languages to be used by the European Economic Community. 15/04/1958. *Series I Volume 1952-1958 P. 59*. 2023. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A31958R0001>
2. Fosty A. *La langue française dans les institutions communautaires de l'Europe*. 1985. Québec, Éditeur officiel du Québec, 208 p.
3. Gehnen M. Die Arbeitssprachen in der Kommission des Europäischen Gemeinschaft unter besonderer Berücksichtigung des Französischen. 1991. *Sociolinguistica* 5, pp. 51-63.
4. Schlossmacher M. Die Arbeitssprachen in den Organen des Europäische Gemeinschaft. *Methoden und Ergebnisse einer empirischen Untersuchung*. 1994. *Sociolinguistica* 8, pp.101-122.
5. Labrie N. *La construction linguistique de la Communauté européenne*. 1993. Paris: Champion.
6. Handbook – English for Human Rights EU Law. Logo EJTN. European Judicial Training Network (EJTN) Rue du Commerce. 2017. 103 p. URL: <https://ejtn.eu/wp-content/uploads/2023/10/Handbook-English-for-Human-Rights-EU-Law-2017.pdf>
7. The Scope of the Disclosure Duty under SEC Rule 14e-3/38/ *Wash. & Lee L. Rev.* 1055/ 1981. 2023. URL: <https://scholarlycommons.law.wlu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=2446&context=wlulr>
8. Insider Trading Sanctions Act of 1984. H.R.559. *Congress.gov/ 2023*. 2021. <https://www.congress.gov/bill/98th-congress/house-bill/559/text>
9. Council of Europe. *Linguistic Diversity for Democratic Citizenship in Europe*. Strasbourg: Éditions du Conseil de l'Europe. 2021.

